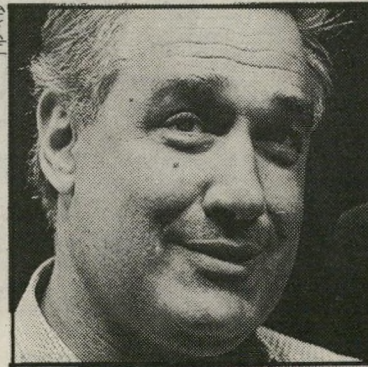

„תסריט“ אפשרי אחר (המושג עצמו כבר מעיד על האמריקניזציה האוכלת בנו ככל פה) הוא באמת זה האמריקאי: כתר מתאשש — שת מן המשבר שאליו נקלעה, ולהיפך — מגברת חילים. בזה אחר זה היא מתחילה לב לוע הצואות-ספרים מתחורות. לא עובר זמן רב ועוד הצואה נוקטת בדיוק באותם מהלכים. אחר שבלעו כל מה שניתן היה לבלוע, שתי הצואות-הללויותן corner the market, או בלשונו, משתלטות על השוק. מקסוול קונה פה ומורדוך קונה שם וגנרג מצטרף אליהם — ואז יש גם צד ג'.

כתום התהליך נותרות רק עוד שתיים שלוש הצואות-מממותה בישראל. מחוץ להן מתקיימים רק עוד כמה מ"לים קיינוניים: אחד המוציא בעיקר את שירו/סיפורי אשתו, השני — המתמחה בפורנוגרפיה „קשה“

טווח אחרות, ואין כל סיבה שהתהליך יפסח רווקא עלינו. אחרי הכל, בניגוד לדעתו של יון פדר, מכלל „עם הספר“ יצאנו ולקראת „עם הכתר“ אנחנו הולכים. שהרי כדי להיות „עם הספר“ — וזאת אין מר יון פדר יודע, מכיוון שגם הוא עצמו אינו אלא מוציא אופייני של בית-האולפנה של כתר. — כדי להי יות „עם הספר“ אין די בהוצאת הכמות הגדולה ביותר בעולם של ספרים על „בישול בלי מלח“ או מכסימום העותקים של „זיכרונותיו של נשיא מרקס אנד ספנסר“ כתיירי גם ללשוניקורש (לשעבר):

אמרנו „לשוניקורש-לשעבר“, ובכונה אמרנו. וגם זה מחזיר אותנו להוצאה שבה אנו עוסקים ברשימה זו. שהרי איזו הוצאת-ספרים בישראל, זולת הוצאת כתר, בדמותה החדשה, בהנהגתם של אותם פקידים ובנקאים נכב

מר-חיים ופטר: קריאת תחת

רים, היתה מרשה לעצמה לפרסם מודעה בגור דל עמוד, בעיתון-ערב, שבה נאמר — אני מצטט — „לרגל השנה החדשה — בכתר קורעים מחירים — במיבצע טחוף וקרא“.

לא, מסתבר שגם בהלכות וולגריות לפנינו כאן חלוצה-יחשונות אמיתית. עד עכשיו ידענו רק על „קריעת תחת“ — ביטוי נאה שהוא מסימני סיגנון-יחידה הנאה לא פחות — אלא ש„קריעת תחת“ זו היתה מוגבלת ברדר-כיל לסלנג הצבאי, לפיחתי-ירחוב ולמקומונים, וכן לכיתובים של כמה מתרגמי-סרטים גסירוח ומתרגמי-ספרים מטומטמים-לא-פחות.

עכשיו, על מישקל אותה „קריעת תחת“ צברית „חמודה ועוקצנית“, כבר זכינו גם ב„קריעת מחירים“. וזאת, כצפוי, במיבצע „חטוף וקרא“.

בקיצור: קריאת תחת! ואם לא די בכלימה שבכותרת, מספקת לך המודעה הנ"ל גם הנאה בלתי-חוזרת שבה דמנות לשמוח לאידם של כמה סופרים שאינם הביי-נפשו, ולעומת זאת להשתתף בצע-רם של אלה שהם רווקא מיקריד ומכובד. שכן רק מתוך המודעה הנ"ל אתה נמצא למד — אתה, כלומר, כל מי שיועד לקרוא ספרות — קרנו של מי עלתה ושל מי ירדה (מבחינה פיננסית בלבד, כמוכז, מי נמכר ומי לא, מי מרוויח ומי — לא-כלי-כך.

שימעון פרס — בראש

כך מתברר לך לפתע ששימעון פרס הוא אלוף הכלתי-מבוקשים במקור מנו. עובדה: סיפורו כעת מחר בהוצאת כתר, שנמכר עד כה ב-18.90 ש"ח (מחיר קטלוגי) — יימכר מעתה בארבעה שקלים. כן, בארבע שקלים בלבד!! במילים אחרות: לא כעת ולא מחר, ובסתם שלא כעת מחר. בהשוואה אליו ירד מחיר סיפורו של איתמר לוי, כפוח רגליה העדינות של המאדאם. רק בכ-70 אחוז (מ-23.90 ש"ח לשיבועה ש"ח). מסתבר שאפילו השם המתחכם לא עזר. ייתכן שגורל סיפורו של מר לוי היה טוב יותר אילו קרא לו בשם „קריעת התחת של המאדאם“. אבל גם ככך אין כל ודאות. לעומת זאת, אין ספק שגורלו היה שופר עליו אילו כתב במקום fiction, את ספרה-בישול

בלי מלח שאותו כבר הזכרתי. שהרי זה נמכר באותו מיבצע „חטוף“, לפי המודעה — באותו מחיר כמו מחירו הקטן לגי! בשתי מילים: מלח הארץ. ההפתעה הגדולה ביותר של המודעה שלנו הוא סיפרה של יהודית הנדל, בסף קטן. שירד אף הוא מאיגרא רמא לבירא עמיקתא. כלומר, מ-25.90 ש"ח לשמונה שקלים טבין ותקילין בלבד. כסף קטן בהחלט.

האם רתמה לכך העובדה שהגב' הנדל לא נזרה ריה ורופעה לעיתים קרובות מדי על מירקיעה-טלוויזיה שלנו לצידו של ירידה שימעון פרס, בעל כנות מחר. ואולי האשמה היא בשם סיפרה. ניבאה ולא ידעה מה ניבאה היכן הטעות — זהו שמו של הספר הפותח את רשימת סיפרי-הילדים במודעה שלפנינו. ונרמה לי שהשאלה הזאת צריכה באמת להי עסקי את כולנו. שהרי גם אם אנחנו הולכים לעברה של פשיטת-הרגל או מכירת-החיסול הכללית והגמורה של תרבותנו, מוטב שנעי שזאת ביודעים ובעיניים פקוחות, ולא כסור מים בארובה.

תאמרו: והרי באמריקה השיטה הזאת עובדת (מצליחה). — נכון. לפי שעה. שהרי גם באמריקה עדיין אנחנו עדים רק לשלב ב',

תגובות

הידיעה שגידעון רייכר עובד את ערב חדש מומינה עריכה לא-מחייבת של סיי כוס-כיניים. רייכר הוא, לכל הדיעות, מראיין בעל ייחוד, סימפטי ונבון אם כי, כמו רובנו, לא נטול מיגרעות. חושיה-החומר שלו, למשל, לא בא לידי ביטוי בראיונותיו, שבהם הוא נראה על פי רוב כמי שמורה: „תראו, רבותי, זה לא אני שביקשתי לראיין פה. ביקשו אותי או באתי“.

כל ניסיונותי לנחש את עמדותיו בשאלות מוסריות ואחרות עלו בתוהו. נכון שאידיית עמדות המראיין הוא אחד מסימני-ההיכר של מראיין טוב, אך דבר-האחר הקרוב מדי לאדי שות ליווה את שאלותיו. אמירה סמויה מעין זו: „כל זה אינו מענייני, צופים יקרים, אני

גידעון רייכר

כבר מסיים את החצי-שעה שלי ורץ לי הלאה לדרכי שטופת-המשמ“. הריצה הזו עלולה למוטט את הפינה של רייכר בכלבוטוק. בזמניה הטובים היתה הפינה דוגמה ומופת להגשה טלוויזיונית מבריקה. היו בה מגיש אינטליגנטי, שהוא גם בימאי טוב של עצמו, וחומר טראגי-קומי הלקוח מן

שלב ה„בליעה“, של התהליך ששירטטתי, שעוד לא הגיע גם שם לקיצו. ושם קיימות גם הוצאות-ספרים אוניברסיטאיות רבות-מוני טין ומשופעות בכספים.

וגם זה: האם כל מה שטוב לאמריקאים ובאמריקה — טוב גם לנו ואצלנו? ברצו זה אני צופה בעד החלון הסמוך לשולחן-הכתיבה שעליו אני כותב ורואה שתי משחתות ושתי צוללות גרעיניות של בעלת-ביתנו למילח מת-הכוכבים, כולן עוגנות במיפרץ חיפה. האם באמת כל מה שטוב לפלוגני טוב גם

לאלמוני? האם מה שנתפר לפי מידתו של גוליבר יתאים גם לממדיו גופם של הליליפו? טים, צרחנים והיפראקטיביים ככל שיהיו. ואם לא — היכן הטעות.

מוטב לחשוב על-כך שעה אחת קודם. שהרי שימעון פרס צודק בדבר אחד לפחות: כעת מחר!

הערה

כותב רשימה זו היה אחד משני עורכי השיעור תנון אינרא שבהוצאת כתר אשר הופעתו הופי-סקה „מסיבות שיווקיות“, כפי שנמסר לעורכי כיו. אינרא יחדש בקרוב את הופעתו בהוצאה אחרת.

כוכבים על המירקע

החיים. רייכר היה מתחיל לאט, בקריאה תמימה, מעביר לצופה את חוסר-האונים המוכר של האורח הקטן מול ביורוקרטיה ארישה. בהדרגה ובמינון הנכון היה רייכר מגביר את קולו ואת מהירות הדיבור, הופך דפים, מצביע בפראות על מיספרים ושורות שהורגשו בצבי עים זוהרים, משתולל ונהנה. היה זה תסריט בלתי-אפשרי, מועז באמיתותו ומצחיק עד דמעות. לסוף הביא עימו פורקו: אפשר ללעוג בנחת להשויות ולשמוח עם האורח שענייניו סודרו הפעם.

דומה שמאז אברה לרייכר סבלנות השחקן, המחייבת לחזור מאות פעמים על אותו טכסט. כבר בהתחלה משלח רייכר את מילותיו בקצב של עשרות בדקה ואנו, היודעים את התסריט, כבר איננו מתרגשים כאשר הוא פורץ בתרוי עות-הניצחון.

מה קרה? האם התרגלנו לצרות או שהת-רגלנו לרייכר? האם רייכר הוא זה שאיכר את הענייני? איננו רוצים לאכר אותו, את המגיש החינני הזה.

מי שקרא את רחשיה-לב הללו עוד לפני שהועלו על הנייר השכיל להעמיד לרייכר אתגר חדש על המירקע, כורסה תואמת את מידותיו, הזדמנות חדשה לביטוי כישרונותיו.

שרה כין

דרושיים

מבוקש

שיר לירי חוויית ציבורי ולא אישי בעל צבע מקומי ואוניברסלי השואב ממעייני המסורת היהודית (כולל התלמוד והמידרשים) ומשקף את מציאות ימינו על כל כיעורה וניווילה מבלי לטייח, תוך שהוא מת-רחק מספרות עכו"ם המודרניסטית והדקאדנטית ומשתמש בכל רובדי הלשון העברית, כולל זו הארכאית, המיינסתית והארגמנית ביותר, כדי למחות בלשון בוטה ובלא שום צנני תיות פוליטית פלאקאטית על אובדן הדרך וחסרון ההיסטוריה וההיס-טוריה של הספרות העברית לדו-רותיה בדור האחרון של משוררים ילידי הארץ יוצאי הגלות שהם דור ראשון לשיעבוד תלאיבי ודור אחרון לחכמי חלם וסביבותיה.